

P7_TA(2014)0248

Rysslands invasion av Ukraina

Europaparlamentets resolution av den 13 mars 2014 om Rysslands invasion av Ukraina (2014/2627(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om den europeiska grannskapspolitiken, om det östliga partnerskapet och om Ukraina, särskilt resolutionen av den 27 februari 2014 om situationen i Ukraina¹,
- med beaktande av sin resolution av den 12 december 2013 om resultatet av toppmötet i Vilnius och framtiden för det östliga partnerskapet, särskilt när det gäller Ukraina²,
- med beaktande av sin resolution av den 6 februari 2014 om toppmötet mellan EU och Ryssland³,
- med beaktande av slutsatserna från rådets (utrikesfrågor) extrainsatta möte om Ukraina den 3 mars 2014,
- med beaktande av uttalandet från Nordatlantiska rådet den 4 mars 2014,
- med beaktande av stats- och regeringschefernas uttalande den 6 mars 2014 om Ukraina, till följd av Europeiska rådets extrainsatta möte om Ukraina,
- med beaktande av artikel 2.4 i FN-stadgan,
- med beaktande av artikel 110.2 och 110.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Rysslands aggressiva agerande att invadera Krimhalvön är en kränkning av Ukrainas suveränitet och territoriella integritet och strider mot folkrätten liksom mot Rysslands förpliktelser som signatär till samförståndsavtalet från Budapest om säkerhetsgarantier för Ukraina, där man åtar sig att respektera Ukrainas territoriella integritet och suveränitet.
 - B. Proryska beväpnade män och ryska soldater har intagit viktiga byggnader i huvudstaden Simferopol på Krim och viktiga anläggningar och strategiska mål på Krim, däribland minst tre flygplatser. De flesta ukrainska militära enheterna på halvön har omringats, men har vägrat att överlämna sina vapen. Sedan början på krisen har enligt rapporter ett avsevärt antal ryska trupper satts in i Ukraina.
 - C. De argument som det ryska ledarskapet lade fram till stöd för angreppet är fullkomligt ogrundade och överensstämmer överhuvudtaget inte med den verkliga situationen på plats, då inga som helst fall av attacker eller hot mot ryska medborgare eller etniska ryssar har förekommit på Krim.

¹ Antagna texter P7_TA(2014)0170.

² Antagna texter, P7_TA(2013)0595.

³ Antagna texter, P7_TA(2014)0101.

- D. Krimns självutnämnda och illegitima makthavare beslutade den 6 mars 2014 att be Ryssland om att få upptas i Ryska federationen och utlyste en folkomröstning till den 16 mars 2014 om Krimns utbrytning från Ukraina, varvid man bröt mot såväl Ukrainas som Krimns författningar.
- E. Rysslands premiärminister har tillkännagivit planer på att tillämpa snabba förfaranden för rysktalande i utlandet att få ryskt medborgarskap.
- F. Den 1 mars 2014 gav Ryska federationens federala råd sitt godkännande till att Ryska federationens väpnade styrkor skulle sättas in i Ukraina för att skydda ryska intressen och den rysktalande befolkningen på Krim och i resten av landet.
- G. Kraftfulla internationella diplomatiska insatser på alla nivåer och en förhandlingsprocess behövs för att trappa ned situationen, minska spänningarna, förhindra att krisen eskalerar utom kontroll och säkerställa en fredlig utgång. EU måste agera ändamålsenligt så att Ukraina fullt ut kan utöva sin suveränitet och territoriella integritet utan externa påtryckningar.
- H. EU:s 28 stats- och regeringschefer har utfärdat en stark varning för effekterna av de ryska åtgärderna och har beslutat att avbryta de bilaterala samtalen med Ryssland om viseringsfrågor och förhandlingarna om ett nytt partnerskaps- och samarbetsavtal, samt har ställt in EU-institutionernas deltagande i förberedelserna inför G8-mötet i Sotji i juni 2014.
1. Europaparlamentet fördömer skarpt Rysslands aggressiva agerande att invadera Krim, som är en obestridlig del av Ukraina och erkänd som sådan av Ryska federationen och världssamfundet. Parlamentet kräver en omedelbar nedtrappning av krisen där alla militära styrkor som för närvarande befinner sig olagligt på ukrainskt territorium omedelbart dras tillbaka, samt kräver fullständig respekt för folkrätten och de åtaganden som har gjorts i befintliga konventioner.
 2. Europaparlamentet påminner om att detta agerande är ett klart brott mot FN-stadgan och OSSE:s slutakt från Helsingfors, Europarådets stadga, 1994 års samförståndsavtal från Budapest om säkerhetsgarantier, 1997 års bilaterala avtal om vänskap, samarbete och partnerskap och 1997 års avtal om status och villkor för ryska Svartahavsflottans baser på Ukrainas territorium samt Rysslands internationella åtaganden. Parlamentet anser att Rysslands agerande hotar EU:s säkerhet. Parlamentet beklagar här Ryska federationens beslut att inte närvara vid mötet om Ukrainas säkerhet som signatärerna av samförståndsavtalet sammankallat och som planerats att äga rum den 5 mars 2014 i Paris.
 3. Europaparlamentet understryker att Ukrainas territoriella integritet garanterades av Ryssland, Förenta staterna och Förenade kungariket i samförståndsavtalet från Budapest som undertecknades med Ukraina och påpekar att enligt Ukrainas författning kan den autonoma republiken Krim endast organisera folkomröstningar om lokala frågor och inte om att ändra Ukrainas internationellt erkända gränser. Parlamentet betonar att en folkomröstning om anslutning till Ryska federationen därför kommer att betraktas som illegitim och olaglig, precis som andra folkomröstningar som skulle bryta mot Ukrainas författning och folkrätten. Parlamentet anser att detsamma gäller beslutet av den illegitima och självutnämnda regeringen i Krim att förklara regionen självständig den 11 mars 2014.

4. Europaparlamentet understryker att EU och dess medlemsstater måste uppträda enat mot Ryssland och stödja rätten för ett enat Ukraina att fritt bestämma om sin egen framtid. Parlamentet välkomnar därför, och ger sitt starka stöd till den gemensamma förklaringen från det extrainsatta toppmötet i Europeiska rådet den 6 mars 2014, i vilken man fördömde Rysslands aggressiva agerande och stödde Ukrainas territoriella integritet, enhet och suveränitet och självständighet. Parlamentet efterlyser ett nära samarbete över Atlanten för att nå en lösning på krisen.
5. Europaparlamentet fördömer, såsom i strid mot folkrätten och uppförandekoden, den officiella ryska doktrin enligt vilken Kremlin hävdar sin rätt att med våld ingripa i suveräna grannstater för att skydda ryska landsmän som lever där. Parlamentet påpekar att en sådan doktrin är liktydig med att ensidigt sig tillskansa sig positionen som den främsta enväldshärskaren och har använts som en förevändning för politiska, ekonomiska och militära ingripanden av mångahanda slag.
6. Europaparlamentet påminner om att majoriteten av befolkningen på Krim, i den folkomröstning om nationell självständighet som hölls i Ukraina 1991, röstade för självständighet.
7. Europaparlamentet understryker sin övertygelse om att upprättandet av en konstruktiv dialog är den bästa vägen framåt för att lösa konflikter i allmänhet, och för att nu nå långsiktig stabilitet i Ukraina. Parlamentet lovordar den ukrainska regeringens ansvarsfulla, måttfulla och mycket återhållsamma hantering av denna svåra kris, där landets territoriella integritet och suveränitet står på spel, och uppmanar det internationella samfundet att inte ge vika i sitt stöd till Ukraina.
8. Europaparlamentet förkastar Rysslands uttalade målsättning att skydda den rysktalande befolkningen på Krim som helt ogrundad, eftersom det varken har förekommit eller förekommer någon som helst diskriminering där. Parlamentet tillbakavisar med kraft den ryska propagandan, där de som demonstrerade mot Janukovytsj politik smutskastats och framställs som fascister.
9. Europaparlamentet uppmanar till en fredlig lösning på den rådande krisen och full respekt för de principer och åtaganden som gäller enligt internationell rätt. Situationen måste hållas under kontroll och trappas ned för att man ska undvika en militär konfrontation på Krim.
10. Europaparlamentet understryker att internationell övervakning och medling är av yttersta vikt. EU:s institutioner och medlemsstater måste vara redo att uttömma alla diplomatiska och politiska möjligheter och arbeta oförtröttligt med alla relevanta organisationer, såsom FN, OSSE och Europarådet, för att säkra en fredlig lösning, som måste grundas på Ukrainas territoriella integritet och suveränitet. Parlamentet begär därför att ett fullskaligt OSSE-övervakningsuppdrag sätts in i den autonoma republiken Krim.
11. Europaparlamentet ställer sig positivt till initiativet att inrätta en kontaktgrupp under OSSE:s överinseende, men beklagar att väpnade trupper hindrade OSSE:s observatörsgrupp från att resa in i Krim den 6 mars 2014. Parlamentet kritiserar de ryska myndigheterna och den självutnämnda regeringen i Krim för deras vägran att samarbeta med OSSE:s observatörsgrupp och ge gruppens medlemmar fullt och säkert tillträde till regionen.

12. Europaparlamentet beklagar att FN:s generalsekreterares särskilda sändebud i Krim var tvungen att avbryta sitt uppdrag på grund av de våldsamma hot som riktades mot honom.
13. Europaparlamentet anser att vissa aspekter av avtalet från den 21 februari 2014, som förhandlades fram av tre utrikesministrar å EU:s vägnar, men som bröts av Janukovyjtj som inte respekterade det genom att underteckna den nya författningslagen, fortfarande kan vara till nytta för att komma ur det rådande dödläget. Parlamentet anser dock att ingen part kan förhandla om och/eller acceptera en lösning som underminerar Ukrainas suveränitet och territoriella integritet, samt bekräftar på nytt det ukrainska folkets grundläggande rätt att bestämma över sitt lands framtid.
14. Europaparlamentet noterar med stor oro rapporterna om att beväpnade personer markerar de hus där ukrainska tatarer bor i de områden på Krim där tatarer och ryssar lever tillsammans. Parlamentet noterar att krimtatarerna, som efter att ha deporterats av Stalin återvände till sitt hemland efter Ukrainas självständighet, har uppmanat det internationella samfundet att stödja Ukrainas territoriella integritet och efterlyst ett heltäckande rättsligt och politiskt avtal om återupprättande av sina rättigheter som ursprungsbefolkning på Krim. Parlamentet uppmanar det internationella samfundet, kommissionen, rådet, FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter och EU:s särskilda representant för mänskliga rättigheter att värna om rättigheterna för detta folk och alla andra minoriteter på Krimhalvön. Parlamentet kräver en fullständig utredning av trakasserierna mot judar och attackerna mot judiska religiösa platser i spåren av invasionen av Krim.
15. Europaparlamentet välkomnar den ukrainska regeringens åtagande att genomföra ambitiösa reformer avseende politiska, ekonomiska och sociala förändringar. Parlamentet välkomnar därför även kommissionens beslut att ge Ukraina stöd på kort och medellång sikt genom ett paket värt elva miljarder euro, avsett att hjälpa till att stabilisera landets ekonomiska och finansiella situation. Parlamentet förväntar sig att rådet och kommissionen så snart som möjligt och i samarbete med IMF, Världsbanken, Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling, Europeiska investeringsbanken och andra länder, antar ett långsiktigt paket med robust finansiellt stöd till Ukraina, för att hjälpa landet att komma tillrätta med sin allt sämre ekonomiska och sociala situation och ge det ekonomiska stöd som behövs för att de nödvändiga djupgående och omfattande reformerna av den ukrainska ekonomin ska kunna komma igång. Parlamentet påminner om behovet av att anordna och samordna en internationell givarkonferens som bör sammankallas av kommissionen och äga rum så snart som möjligt. Internationella valutafonden uppmanas att undvika att ålägga landet orimliga sparkrav, såsom nedskärningar i energistödet, vilket kommer att förvärra den redan svåra socioekonomiska situationen i landet.
16. Kommissionen och medlemsstaterna, liksom Europarådet och Venedigkommissionen, uppmanas att förutom finansiellt stöd ge tekniskt bistånd till konstitutionella reformer och arbetet för att bygga upp en starkare rättsstat och bekämpa korruptionen i Ukraina. Parlamentet ser fram emot framsteg på detta område och betonar att Majdandemonstranterna och alla ukrainare förväntar sig radikala förändringar och ett välfungerande politiskt system.
17. Europaparlamentet kräver fria, rättvisa och öppna nationella val som övervakas av OSSE-ODIHR, samt upprepar sin beredskap att skicka egna valövervakare i detta syfte.

Parlamentet uppmanar de ukrainska myndigheterna att göra allt för att säkerställa ett högt valdeltagande i presidentvalet, även i landets östra och södra delar. Parlamentet upprepar sin uppmaning till de ukrainska myndigheterna om att genomföra dessa parlamentsval i enlighet med Venedigkommissionens rekommendationer och stöder antagandet av ett proportionellt valsysteem som skulle göra det lättare att se till att de lokala förhållandena i landet beaktas i valresultaten. Parlamentet understryker betydelsen av att parlamentet och dess ledamöter på både central och lokal nivå följer rättsstatsprincipen.

18. Europaparlamentet uppmanar Ukraina att inte ge efter för trycket att senarelägga det presidentval som planeras till den 25 maj 2014.
19. Europaparlamentet efterlyser en ukrainsk regering med brett stöd bland så många grupper som möjligt för att minska risken för nya våldshandlingar och territoriell splittring. Parlamentet varnar starkt Ryssland för att vidta åtgärder som kan bidra till att stärka polariseringen längs etniska eller språkliga skiljelinjer. Parlamentet understryker behovet av att i enlighet med internationella normer säkerställa att rättigheterna för människor som tillhör de nationella minoriteterna, inklusive rysktalande ukrainare tryggas och respekteras fullt ut, i nära samarbete med OSSE och Europarådet. Parlamentet upprepar sitt krav på en ny, långtgående språklag till stöd för alla minoritetsspråk.
20. Europaparlamentet välkomnar den tillförordnande presidentens beslut att lägga in sitt veto mot rättsakten som syftar till att upphäva språkpolitikslagen av den 3 juli 2012. Parlamentet påminner om att denna rättsakt ändå inte skulle gälla Krim. Parlamentet uppmanar Verhovna Rada att i sinom tid reformera den gällande lagstiftningen så att den blir förenlig med Ukrainas förpliktelser enligt den europeiska stadgan om regionala språk och minoritetsspråk.
21. Europaparlamentet välkomnar EU:s 28 stats- och regeringschefer beredvillighet att underteckna de politiska delarna av associeringsavtalet så snart som möjligt och före presidentvalet den 25 maj 2014, och att anta ensidiga åtgärder, såsom sänkta tullavgifter för Ukrainas export till EU, som gör det möjligt för Ukraina att dra nytta av bestämmelserna i det djupgående och omfattande frihandelsavtalet, i enlighet med kommissionens förslag av den 11 mars 2014. Parlamentet påpekar att EU är berett att underteckna hela associeringsavtalet/avtalet om ett djupgående och omfattande frihandelsområde så snart som Ukrainas regering är redo att ta detta steg. Parlamentet kräver tydliga signaler som visar Ryssland att ingenting i detta avtal äventyrar eller skadar framtida samarbete och bilaterala politiska och ekonomiska förbindelser mellan Ukraina och Ryssland. Vidare betonar parlamentet att enligt artikel 49 i fördraget om Europeiska unionen har Ukraina – precis som alla andra europeiska stater – ett europeiskt perspektiv och kan ansöka om medlemskap i Europeiska unionen, förutsatt att landet ansluter sig till demokratins principer, respekterar grundläggande friheter, mänskliga rättigheter och minoriteternas rättigheter samt garanterar rättsstaten.
22. Europaparlamentet påminner i detta sammanhang om att export av vapen och militär teknik kan äventyra stabiliteten och freden i hela regionen och omedelbart bör stoppas. Parlamentet beklagar djupt att EU-medlemsstaterna i stor skala har exporterat vapen och militär teknik till Ryssland, däribland stor strategisk konventionell kapacitet.
23. Europaparlamentet välkomnar Europeiska rådets beslut av den 6 mars 2014 om en första våg av riktade åtgärder mot Ryssland såsom att vänta med de bilaterala samtalen om viseringsärenden och det nya avtalet, liksom medlemsstaternas och EU-institutionernas

beslut att inte delta i G8-toppmötet i Sotji. Parlamentet påpekar dock att om nedtrappningen uteblir eller om konflikten eskalerar ytterligare genom att Krim annekteras, måste EU snabbt vidta lämpliga åtgärder, som bör omfatta ett embargo på vapen och teknik med dubbla användningsområden, viseringsbegränsningar, frysning av tillgångar, tillämpning av penningtvättlagstiftning mot de personer som är involverade i beslutsprocessen i samband med invasionen av Ukraina samt åtgärder mot ryska bolag och deras dotterbolag, särskilt inom energisektorn, om att fullt ut följa EU:s lagstiftning, och de politiska och ekonomiska förbindelserna med Ryssland kommer att påverkas.

24. Europaparlamentet understryker att det parlamentariska samarbetet mellan Europaparlamentet och den ryska statsduman och det ryska federala rådet inte kan fortsätta som om normala omständigheter rådde.
25. Europaparlamentet välkomnar rådets beslut att godkänna sanktioner riktade mot 18 personer, däribland Janukovyjtj, för att frysa tillgångar och återkräva förskingrade ukrainska medel.
26. Europaparlamentet uppmanar i detta sammanhang kommissionen att stödja projekt i den södra korridoren som i praktiken diversifierar energiförsörjningen, och medlemsstaterna uppmanas med kraft att inte låta sina offentliga företag ingå i projekt med ryska företag som ökar den europeiska sårbarheten.
27. Europaparlamentet betonar att Ukraina måste ha en säker och diversifierad energiförsörjning till inte alltför höga kostnader. Energigemenskapen, för vilken Ukraina är ordförandeland 2014, spelar här en strategisk roll. Ukraina måste bygga upp sin förmåga att stå emot energihot från Ryssland, och EU:s lagringskapacitet måste ökas, så att EU:s medlemsstater kan låta gas transporteras tillbaka till Ukraina. Parlamentet välkomnar kommissionens förslag om att modernisera Ukrainas gasledningssystem och om att hjälpa landet att betala sina skulder till Gazprom. Parlamentet understryker att ytterligare framsteg omedelbart måste göras för att nå en gemensam politik om energitrygghet med en solid inre marknad och en diversifierad energiförsörjning och i arbetet för ett fullständigt genomförande av det tredje energipaketet, för att på så sätt göra EU mindre beroende av rysk olja och gas.
28. Europaparlamentet uppmanar rådet att omedelbart tillåta kommissionen att få igång viseringslättnader med Ukraina, så att man kan ta ytterligare steg i riktning mot viseringsfrihet, med Moldavien som exempel. Parlamentet begär att det under tiden omedelbart ska införas tillfälliga, mycket enkla och billiga viseringsförfaranden på EU- och medlemsstatsnivå.
29. Europaparlamentet är fast övertygat om att händelserna i Ukraina är ett bevis för att EU måste intensifiera sitt åtagande och stöd för Moldaviens och Georgiens europeiska alternativ och territoriella integritet, när de förbereder sig för att senare i år underteckna associeringsavtalet och avtalet om ett djupgående och omfattande frihandelsområde med EU.
30. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, medlemsstaternas regeringar, Ukrainas tillförordnade president, regering och parlament, Europarådet samt Ryska federationens president, regering och parlament.